

28.11.2025

Dnrot

707/03.04.04.04.16/2024

746/03.04.04.04.16/2024

**Asia**

Yleiskaavan hyväksymistä koskevat valitukset

Valittajat

1. Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry
2. Pohjois-Parkanon Kyläseura ry

Päätös, josta valitetaan

Parkanon kaupunginvaltuuston päätös 26.2.2024 § 3

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Takakangas-Pihlajaharju tuulivoimaosayleiskaavan. Kaavaehdotus on hyväksytty ehdotuksen liitteiden ja Parkanon Tuuli Oy:n esittämän lisäyksen ehdotukseen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 15.4.2024 (§ 23) hyväksynyt uudelleen Takakangas-Pihlajaharju tuulivoimaosayleiskaavaehdotuksen liitteiden mukaisesti. Juoksevan päätöspöytäkirjan selosteosiosta ilmenee, että kaupunginvaltuuston 26.2.2024 kokousasian päätöksenteon jälkeen liite nro 5 meluselvitys 2.8.2023 on todettu sisällöltään samaksi kuin liite nro 7 Havainnekuvat 15.8.2023. Päätöksenteossa tämän liitteen osalta olevan puutteen takia asia on syytä käsitellä varmuuden vuoksi uudelleen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa*1. Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry:n valitus*

Kaupunginvaltuuston päätös on ensisijaisesti kumottava ja toissijaisesti kaavan hyväksymispäätöstä on muutettava siten, että voimalapaikat 11 ja 12 poistetaan kaavasta ja kaava-alue rajataan kaavaluonnoksessa esitettyyn laajuuteen alueen eteläosissa.

Parkanon kaupunkia on vähintään huomautettava riippumattoman arvioinnin tarpeesta tuulivoiman sijoituspaikoista päätettäessä ja ohjata irtautumaan suoraan rakentamiseen liittyvistä taloudellisista kytköksistä tuulivoimakaavoituksen toteuttamisessa.

Esteellisyys

Luottamus asian käsittelyn puolueettomuuteen on vaarantunut muusta erityisestä syystä hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettulla tavalla asian valmistelussa kaupunginhallituksessa ja lautakunnissa. Parkanon Tuuli Oy on Parkanon kaupungin, Leppäkoski Group Oy:n ja Etha-yhtiön (nykyään tytäryhtiö Tuulikarhu Oy) vuonna 2020 perustama hankeyhtiö. Yhtiön liiketoiminnan tarkoituksena on ollut edistää tuulivoimatuotantoa Parkanon kaupungin alueella, saattaa tuulivoimayleiskaavoja voimaan ja myydä rakennusvalmiina oleva hanke toteuttavalle taholle. Parkanon kaupunki on vaarantanut päätöksenteon neutraliteetin osallistuessaan edustajiensa välityksellä yhtäaikaaisesti sekä Parkanon Tuuli Oy:n liiketaloudellisesti tavoitteelliseen toimintaan että lupaan johtavaan kaavoitusprosessiin. Kaupunki on ennen kaavoitusprosessia ja siihen liittyviä kuulemisia sopimuksin sitoutunut edistämään kyseistä kaavoitushanketta ja sitouttanut päätöksiin samat luottamusmiehet, jotka ovat olleet hyväksymässä oikeusvaikutteista kaavaa. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 26.9.2022 päättänyt hyväksyä lainajärjestelyt ja jatkaa Parkanon Tuuli Oy:n aktiivisena osakkaana. Kaupunginvaltuusto siunasi päätöksen samana päivänä. Kokouksien yhteydessä on visioitu pääomainvestoinnista saatavia myyntivoittoja ja kiinteistövero- ja lupamaksukertymiä, mutta myös mahdollisia tappioita. Mikäli tuulivoimahanke ei toteudu, osakkaiden yhtiöön tekemät sijoitukset muuttuvat kokonaan tai osittain arvottomiksi.

Susanne Talonen-Seppälä on nimetty vuosiksi 2021–2023 ja 2023–2025 Parkanon Tuuli Oy:n yhtiökokousedustajaksi varajäsenenä, mutta ei ole jäävännyt itseään kaavan hyväksymiskäsittelystä.

Linnustoa koskevien selvitysten riittävyys ja maakotkareviirin huomioon ottaminen

ELY-keskus on perustellussa päätelmässään nostanut linnustovaikutusten arvioinnin puutteellisuuden esiin. Lintuselvityksiä ei ole tehty luontovaikutus-arviointien tarkoittamassa laajuudessa ja ajallinen tarkkailu on ollut ohjeistusta suppeampaa. Hankealueen rajojen muutosta ei ole huomioitu kaavaselostuksessa ja tehdyissä arvioinneissa, vaikka uudet voimalapaikat ovat lyhentäneet etäisyyksiä Saukonsuon MAALI-alueen (440129) ja Häädetkeitaan Natura-alueen sekä Parkanon ja Karvian rajaseutujen soiden suuntiin.

Pirkanmaan maakunnan vähäiset kotkareviirit kuuluvat vähäisen kannan ja esiintymisen raja-alueisiin ja edellyttävät luonnonsuojelulain mukaista varovaisuusperiaatteen noudattamista. Metsähallituksen julkaisussa Hyvät käytännöt maakotkalle aiheutuvien vaikutusten arviointiin todetaan, että

puutteellisten tietojen vuoksi tuulivoimaloista aiheutuvien vaikutusten arviointi on vielä epävarmaa ja teoreettista.

Takakangas-Pihlajaharjun tuulivoimalle kaavoitetun alueen eteläpuolella olevalla Häädetkeitaan reviirillä sijaitsee seitsemän maakotkan pesäpaikkaa. Kaikki tulkitaan samalla tavalla kotkan käytössä oleviksi pesäpaikoiksi ja luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetuiksi suuren petolinnun pesäpuiksi. Fingridin Kristiinankaupunki-Nokian Melo välisen kantaverkkohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa 2023 esitettyyn eteläisen pohjoisempaan reittivaihtoehtoon on etäisyyttä 1,3 kilometriä. Takakangas-Pihlajaharjun tuulivoimahankealueen rajat ja voimalapaikat ovat siirtyneet kaavaprosessin aikana kiinni edellä mainittuun kantaverkkolinjan linjaukseen. Muutos on merkittävä maakotkan ja linnuston kannalta.

Tuulivoimala voi vaikuttaa linnustoon lintujen törmäyksinä voimalan lapoihin eli kuolleisuusvaikutuksena sekä epäsuorasti häirintänä, estevaikutuksena ja elinympäristömuutoksina. Bird-Life Suomi on vetoomuksessaan tuonut esille törmäyksiäkin merkittävämpänä häirintävaikutuksen, jonka vuoksi monet lintulajit välttelevät voimaloita jopa usean kilometrin etäisyydellä. Luken tutkimusryhmä julkaisi 2023 katsauksen, jonka mukaan useat lintu- ja nisäkäsrhyhmät väistävät tuulivoimaloita.

Luoteisella Pirkanmaalla jo yksikin yksittäinen törmäys hankkeen elinkaaren aikana johtaisi reviirin poikastuoton ja sen myötä jo lähtökohtaisesti vähäisen raja-aluekannan laskuun. GPS-aineiston mukaan ydinreviiri ulottuu keskimäärin noin 4 kilometrin etäisyydelle pesästä. Useat paikallisesti tehdyt havainnot kertovat, että Häädetkeitaan reviirin maakotkan saalistuslennot suuntautuvat kohti pohjoista, josta löytyy käytöstä poistuneita turvetuotannon lohkoja ja metsätalouden ja muun maankäytön jälkeen avoimiksi jääneitä alueita. Päiväpetolinnusta on säännönmukaisia lentohavaintoja Kovesjärven ja Pirttijärven väliseltä alueelta. Saalistuslentojen suuntaan varatut uudet voimalapaikat 11 ja 12 aiheuttavat selkeästi riskin Häädetkeitaan paikalliselle populaatiolle useiksi vuosikymmeniksi. Mahdollinen kantaverkkolinjaus ja sen viereen rakennettava liityntäverkko kumuloivat häiriöitä saalistusalueen suunnassa.

Arviointia tehdessä olisi tullut paremmin huomioida myös muut käynnissä olevat hankkeet ja muut hyväksytyt vihreän siirtymän kaavoitusaloitteet mukaan lukien kantaverkon rakentaminen ja maakuntarajojen molemmin puolin tehdyt aluevaraukset. Varovaisuusperiaatteen soveltamisen tarvetta korostaa se, että Häädetkeitaan eteläpuolella on vireillä Kangaslamminnevan tuulivoimahanke, länsipuolella on Satakunnan maakuntakaavaan varattu Haitikankaan (Uudismaa) alue ja koillisessa Karvian kunnan puolella Häädetkeitaan läheisyyteen suunnitteilla oleva aurinkovoimala. Takakangas-Pihlajaharjun pohjoispuolen yhden pesäpaikan omaavalla maakotkareviirillä on jo toiminnassa ja käynnissä olevia hankkeita.

Muut valitusperusteet

Maakuntatasoinen alueiden käyttöä ohjaava tarkastelu puuttuu. Parkanon osalta ei ole tehty suunnittelualueiden yhteisvaikutusten karttatarkastelua, kuntarajojen yli ulottuvaa tarkastelua ja maakunnan tuulivoimavyöhykkeen yhteisvaikutuksia koskevaa alustavaa tarkastelua. Parkanon kaupungin oma potentiaalisten tuulivoima-alueiden näkymäalueanalyysi on virheellinen hankealueen voimalapaikkojen muututtua. Kuvat teksteineen antavat edelleen väärän käsityksen erityisesti avoimille alueille ja loma-asutukselle aiheutuvista haitoista.

YVA-kuulemisten yhteydessä ja muutoin annettu palaute ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä eivät ole vaikuttaneet kaavaehdotuksen sisältöön tai kaavan hyväksymiseen. Vaikutusarviointiin ovat vaikuttaneet yksinomaan asumisterveyteen ja meluun liittyvät raja-arvot. Kyläasutukselle ja järvien rannoille aiheutuvia, rantakaavoitetuillekin alueille aiheutuvia kohtalaisia ja jopa merkittäviäkin vaikutuksia ei ole otettu huomioon. Myöskään muun toiminnan, kylien ja asumisen tai kesäasukkaiden tuoman taloudellisen potentiaalin mahdollista heikentymistä tai alueen kiinnostavuuden hiipumista ei ole huomioitu päätöksenteossa. Tuulivoimala-alue näkyy laajasti alueen lukuisille järville ja avoimille alueille. Annettua palautetta havainnekuvien oikeasta kohdentamisesta ei otettu huomioon. Ympäristöministeriön valmisteleman suurikokoisen voimalarakentamisen maisemavaikutusten huomioonottamista koskevan oppaan mukaan 300–350 metrin kokonaiskorkeuden omaavien voimaloiden lähivaikutusalueet ulottuvat 8–10 kilometrin etäisyydelle.

Hankealueen muutoksen aiheuttamia kaikkia vaikutuksia ei ole päivitetty kaavaselostukseen. On epäselvää, onko melumallinnusta päivitetty voimalapaikkojen muututtua.

2. Pohjois-Parkanon Kyläseura ry:n valitus

Kaupunginvaltuuston päätös on kumottava ja asia palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Kaavoitus- ja päätöksentekomenettely

Asia on otettu otto-oikeudella tekniseltä lautakunnalta kaupunginhallituksen valmisteltavaksi palauttamatta asiaa teknisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Kaupunginhallituksen kokouksessa 18.12.2023 on ollut asian käsittelyn aikana läsnä Parkanon Tuuli Oy:n hankkeen edustaja tehden korjausesityksen kahden voimalapaikan siirrosta. Tehty korjausesitys ei ilmene esityslistalta eikä korjausesityksestä ole päätetty erikseen ennen kaavan hyväksymisesityksen käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Kaavaselostuksen korjaaminen 5.1.2024 ei ole ollut kaupunginhallituksen tai muun toimielimen käsittelyssä ennen kaupunginvaltuuston käsittelyä.

Kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöskäsittelyissä ei ole ollut kaikkia selvityksiä. Kaupunginhallituksen kokouksen aineistosta on puuttunut alkuperäinen luontoselvitys ja liitteenä 5. on ollut meluselvityksen sijaan Näkyvyysalue ja havainnekuvat. Myöskään kaupunginvaltuuston käytettävissä ei ole ollut meluselvitystä eikä ELY-keskuksen perusteltua päätelmää.

Annetut palautteet eivät myöskään ole vaikuttaneet kaavaselostukseen tai kaavamerkintöihin, joihin on esitetty korjauksia ja täydennyksiä joko puutteiden, epävarmuustekijöiden tai varovaisuusperiaatteen perusteella. Vastineet ovat hyvin niukkoja ja ohittavat pääosin palautteen.

Selvitysten riittävyys ja kaavan sisältövaatimukset

Kaava ei kaikilta osin perustu maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n tarkoittamiin riittäviin selvityksiin. Asuin ympäristön turvallisuus ja terveellisyys ja voimaloiden ympäristövaikutukset voimaloiden vaikutusalueella tulee arvioida kattavasti.

Kaavaselostuksessa on jätetty huomiotta ELY-keskuksen perustellun päätelmän esiin nostamista asioista merkittävä osa.

Meluselvitys sisältää puutteita. Yöaikaisia 25 dB sisämelutasoja ei ole selvityksessä esitetty riittävällä tavalla. Alueen vanhemman rakennuskannan omistajia ei voida velvoittaa parantamaan äänieristystä selvityksessä mainittuun (YM 20018) ohjetasoon, jonka mukaan uudisrakennusten eristystason tulee olla 30 dB. Selvityksessä ei ole käytetty C-taajuuspainotusta impulssimelun mittauksessa. Suunniteltujen voimaloiden sijoittelu voimassa olevaan Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040 nähden on tuotu lähemmäs asutusta ja voimaloiden 1, 3 ja 4 kohdalla myös maakuntakaavassa merkitylle luonnon monimuotoisuusalueelle ja ekologiselle käytävälle. Voimalakoko on 2040 maakuntakaavan selvityksissä ollut merkittävästi pienempi, teho 5 MW ja korkeus 200 metriä, kuin nyt suunnitellut 10 MW tehoiset ja 300 metriset voimalat. Mallinnukset on tehty huomattavasti pienempitehoisilla 6,8 MW voimalatyypeillä, jolla lähiasutuksen melurajat ovat jo lähellä ylittymistä. Meluselvityksen lähteissä mainitut linkit eivät kaikilta osin toimi. Kaava-aineisto tulisi olla kokonaisuudessaan käytettävissä säädetyn ajan.

Voimaloiden koon kasvaessa myös niiden vaikutusalue laajenee. Varovaisuusperiaatetta tulisi noudattaa etäisyyksien suhteen, eikä pelkkä 5 metrin alennus voimalan korkeudessa ja + 2 dB korjaus riitä. Ympäristöministeriö ohjeessa edellytetään + 5 dB:n korjausta. Amplitudimodulaatio on jaksoittain voimistuvana meluna useissa käytännön kohteissa havaittu erityisesti yöaikaisena unta häiritsevänä tekijänä.

Välkkeen arviointi ei ole ollut riittävän luotettavaa eikä välkkeen haittoja asutukselle ole huomioitu. Voimaloilla 1, 3 ja 4 on merkittävä vaikutus asuinviihtyvyyteen avoimessa pelto- ja järviympäristössä Ylinenjärven ja

Vatajanjärven suunnassa. Kesäaikaan välke on voimakkainta silloin kun ihmiset myös oleskelevat ja liikkuvat ulkona eniten. Alueen vakinaisen asutuksen lisäksi virkistysarvot keskittyvät Alkkianvuoren luontoreiteille, läheisille järville ja lammille, sekä niiden runsaaseen loma-asutukseen sekä majoitusvuokraustoimintaan. Selvityksen perusteella tehty voimaloiden korkeuden alentaminen 300 metristä 295 metriin ei ole riittävä haittojen vähentämiseksi huomioiden se, ettei voimaloiden todellisesta tyypistä ja tehosta ole luotettavaa tietoa esitetty. Metsää ei ympäristöministeriön ohjeiden mukaan tule huomioida haittoja vähentävänä tekijänä. Metsä on uudistuva luonnonvara ja metsätalousalueella hakkuita suoritetaan säännöllisesti.

Voimaloista aiheutuu merkittävää maisemahaittaa.

Kaava-alueelle sijoittuu merkittävä Latikan pohjavesialue ja se rajautuu osin Rengassalon Natura-luonnonsuojelualueen päälle.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Kaupunginhallitus on antanut lausunnon.

Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry on antanut selityksen.

Pohjois-Parkanon Kyläseura ry on antanut selityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry:n vaatimusta Parkanon kaupungin huomauttamisesta ja ohjeistamisesta.

Hallinto-oikeus kumoaa kaupunginvaltuuston päätökset 26.2.2024 § 3 ja 15.4.2024 § 23.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto päätöksen korjaamisen vaikutus asian käsittelyyn

Parkanon kaupunginvaltuuston päätöksessä 15.4.2024 § 23 on kyse kirjoitusvirheen korjauksen luonteisesta korjauksesta valituksenalaiseen kaavan hyväksymispäätökseen. Päätöksellä kaava on hyväksytty uudelleen samansisältöisenä. Hallinto-oikeus on tämän vuoksi tutkinut valitukset molempiin päätöksiin kohdistuvina.

Tutkimatta jättäminen

Vaatimuksessa kaupungin huomauttamisesta on kysymys hallintokantelusta, jonka tutkiminen ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu myöskään kaupungin ohjeistaminen tulevissa kaavoitusmenettelyissä.

Selvitys kaava-alueesta ja kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Pinta-alaltaan noin 2 270 hehtaarin suuruinen kaava-alue sijaitsee Parkanon Takakangas–Pihlajanharju-alueella noin 13 kilometrin etäisyydellä keskustasta. Kaava-alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1) lukuun ottamatta kaava-alueen kaakkoisosassa sijaitsevaa luonnon-suojelualueeksi (SL) ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvaksi alueeksi osoitettua Rengassuon luonnonsuojelualuetta. M-1-alueelle on osoitettu yhteensä 12 tuulivoimaloiden aluetta (tv), joista jokaiselle voidaan sijoittaa yksi tuulivoimala, jonka kokonaiskorkeus saa olla enintään 295 metriä maanpinnasta. Tuulivoimaloiden kaikki rakenteet on sijoitettava kokonaan alueen sisäpuolelle. Sähköaseman, maakaapelin ja uuden tielinjauksen sijainti on osayleiskaavassa osoitettu ohjeellisenä.

Kaavan sisältyvät muun ohella seuraavat yleismääräykset: Osayleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jota voidaan käyttää kaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla. Alueen sisäiset keskijännitejohdot on toteutettava ensisijaisesti maakaapeleina. Maakaapelit tulee sijoittaa ensisijaisesti teiden yhteyteen. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) sekä sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetus (545/2015). Jos tuulivoimaloiden melutasot poikkeavat kaavoitusvaiheessa ilmoitetusta, rakennusluvan yhteydessä on esitettävä uudet melulaskennat. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon voimaloiden varjostusvälkkeen vaikutus ympäristön asuin- ja lomarakennuksiin. Voimaloiden pitää olla teknisesti säädettävissä ja pysäytettävissä niin, että ne eivät aiheuta merkittäviä välkevaikutuksia asutukseen tai loma-asutukseen. Vesistöjen rantavyöhykkeiden metsänkäsittelyssä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia ranta-alueita koskevia metsänhoitosuosituksia. Kaava-alueen turvetuotannosta poistuneille tai poistuville alueille saa sijoittaa aurinkoenergian tuotantoalueita. Aurinkoenergian tuotantoalueiden toteuttaminen edellyttää suunnittelutarveratkaisua.

Valmistelu ja päätöksentekomenettely

Sovellettavat säännökset ja määräykset

Suomen perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Kuntalain 39 §:n 2 kohdan mukaan kunnanhallituksen tulee vastata muun ohella valtuuston päätösten valmistelusta.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Kuntalain 95 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Kuntalain 90 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset muun ohella seuraavista päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn liittyvistä asioista:

f) kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan tai pormestarin läsnäolosta ja puheoikeudesta muiden toimielinten kokouksissa;

g) muiden kuin jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa;

Kuntalain 101 §:n 3 momentin mukaan muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi.

Parkanon kaupungin 29.5.2017 hyväksytyn hallintosäännön, jonka muutokset ovat tulleet voimaan 20.10.2022, 135 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 23.8.2023 (§ 75) käsitellyt tuulivoimaosayleiskaavaehdotuksen nähtäville asettamista koskevan asian kokouksessaan ja kaupunginhallitus on otto-oikeuden nojalla käsitellyt alaisensa viranomaisen teknisen lautakunnan käsittelemän asian kokouksessaan 11.9.2023 (§ 225) päättäen hyväksyä kaavaehdotuksen liitteiden mukaisesti ja asettaa ne nähtäville. Lautakunnan ratkaiseman asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi merkitsee sitä, että asia siirtyy kokonaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi. Kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ottaminen voi koskea myös valmistelua koskevia päätöksiä. Kaupunginhallitus käyttää käsiteltäväksi ottamansa asian ratkaisemisessa samaa toimivaltaa kuin asiassa päätöksen tehnyt alempi viranomainen. Asiassa ei ole ilmennyt perusteita katsoa, että kaavan valmistelua olisi tullut otto-oikeuden käyttämisen jälkeen jatkaa teknisessä lautakunnassa.

Kaavan hyväksymistä koskevaa asiaa on valmisteltu kaupunginhallituksen kokouksessa 18.12.2023. Kokousta koskevasta pöytäkirjasta ilmenee, että Jukka Rönnlund (Parkanon Tuuli Oy/ Etha Wind Oy) esitteli Takakangas-Pihlajaharjun energiahanketta ennen kokousasian käsittelyä ja päätöksentekoa. Käsittely kohtaan tehdyn merkinnän mukaan Parkanon Tuuli Oy on tehnyt kokouksessa ehdotuksen lisäyksi kaavaselostukseen. Kaupunginhallitus on yksimielisesti hyväksynyt päätösehdotuksen ja Parkanon Tuuli Oy:n lisäyksen ehdotukseen.

Hallinnollisen päätöksenteon lainalaisuus turvataan perustuslaissa. Viranomaisen toimien on hallintolain 6 §:n mukaan oltava puolueettomia, mikä edellyttää viranomaisen toiminnan riippumattomuutta asianosaisista, intressitahoista ja ulkopuolisista. Puolueettomuusvaatimus ilmentää viranomaisen velvollisuutta noudattaa objektiivisuutta. Kuntalakiin sisältyvän valtuutussäännöksen nojalla annettu, oikeudellisesti sitovana kunnallisena sääntönä noudatettava hallintosääntö konkretisoi perustuslaissa ja hallintolaissa säädettyjä velvollisuuksia.

Kaupunginhallituksen kokous 18.12.2023 on ollut toimitilien suljettu kokous, jossa ei lähtökohtaisesti saa olla läsnä yleisöä eikä muita sivullisia. Suljetun kokouksen keskustelut on tarkoitettu luottamuksellisiksi. Parkanon kaupungin hallintosäännön mukaan toimitilien päättää muiden kuin toimitilien jäsenten ja hallintosäännössä erikseen mainittujen henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissaan sekä asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Silloinkin kun toimitilien on tehnyt päätöksen asiantuntijan kuulemisesta ja tämän läsnäolo-oikeudesta kokouksessa, asiantuntijan on poistuttava kokouksesta ennen päätöksentekoa. Saadusta selvityksestä ei ilmene, että kaupunginhallitus olisi tehnyt hallintosäännön edellyttämää päätöstä Jukka Rönnlundin läsnäolo- ja puheoikeudesta kaupunginhallituksen kokouksessa. Asiassa on tältä osin tapahtunut menettelyvirhe.

Kokouspöytäkirjasta ja saadusta selvityksestä ei ilmene, että Rönnlund olisi poistunut kokouksesta ennen päätöksentekovaiheen alkamista. Kaupunginhallituksen kokouspöytäkirjan mukaan Parkanon Tuuli Oy:n tekemäksi merkitty muutosehdotus on otettu käsiteltäväksi ja hyväksytty yksimielisesti. Parkanon hallintosääntö ja kuntalaki eivät mahdollista sitä, että muut henkilöt kuin toimitilien jäsenet ottaisivat osaa päätöksentekoon ja tekisivät kokouksessa pohjaehdotuksesta poikkeavia ehdotuksia. Tuulivoimayhtiötä edustavan tahon tekemän ehdotuksen ottamisessa käsiteltäväksi on menetelty lainvastaisesti. Muutosehdotus ei ole Pohjois-Parkanon Kyläseura ry:n valituksessa väitetyllä tavalla koskenut voimaloiden paikkojen vaihtamista vaan pohjaehdotuksen mukaista kaavakarttaa vastaavan muutoksen tekemistä kaavaselostukseen. Edellä todettu menettelyvirhe on kuitenkin vaikuttanut kaupunginhallituksen valtuustolle antaman esityksen sisältöön ja siten myös asian käsittelyyn valtuustossa. Menettelyn voidaan katsoa myös vaarantaneen käsittelyn puolueettomuuden.

Hallinto-oikeus toteaa selvytyden vuoksi, että kuntalaki ja hallintosääntö eivät sinällään kiellä esityslistan mukaisen käsiteltävänä olevan asian ratkaisua

koskevien pohjaehdotuksesta poikkeavien päätösehdotusten tekemistä kokouksessa, jolloin mainitut ehdotukset eivät ilmene esityslistalta.

Kaupunginvaltuuston päätös tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymisestä on valmistelussa ilmenneiden Jukka Rönnlundin läsnäoloon ja puheoikeuden käyttöön sekä päätöksentekomenettelyyn liittyvien menettelyvirheiden vuoksi syntynyt kuntalain 135 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla virheellisessä järjestyksessä. Kunnanvaltuuston päätös ja sen korjaamista koskeva päätös on siten Pohjois-Parkanon Kyläseura ry:n valituksesta kumottava.

Asian näin päättyessä hallinto-oikeus ei ota kantaa muihin valitusperusteisiin.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 92 § 1 momentti, 104 § ja 135 §
Parkanon kaupungin hallintosääntö (hyväksytty 29.5.2017, muutokset tulleet voimaan 20.10.2022) 106 §
Tuomioistuinlaki 4 luku 1 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 momentti

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu julkipanon jälkeen päätöksen ensimmäiseltä sivulta ilmenevänä antopäivänä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kunnallisvalituksin korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Muilla kuin kunnalla ei alueidenkäyttölain 191 §:n 4 momentin (28/2016) mukaan kuitenkaan ole oikeutta hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen siltä osin, kuin kaavan hyväksymistä koskeva päätös on kumottu.

Valitusosoitus on liitteenä (julkipanon jälkeen).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Maria Kuusinen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Paula Pihlava, Virpi Juujärvi ja Maria Kuusinen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry Pohjois-Parkanon Kyläseura ry
Oikeudenkäyntimaksu	maksutta tuomioistuinmaksulain 9 §:n nojalla
Jäljennös maksutta	Parkanon kaupunginhallitus Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Tiedoksi maksutta	Ympäristöministeriö

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
 Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
 Puhelinnumero: 029 56 42210
 Faksi: 029 56 42269
 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
 Sähköinen asiointipalvelu: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
 puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
 paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)